

"دیمیتری مندلیف" مکتشف نامی روسی و مبتکر جدول تناوبی عناصر (1907م)

دیمیتری ایوانوویچ مندلیف شیمی‌دان روسی در هفتم فوریه 1834م در نواحی شرقی سیبری در روسیه به دنیا آمد.

دیمیتری ایوانوویچ مندلیف شیمی‌دان روسی در هفتم فوریه 1834م در نواحی شرقی سیبری در روسیه به دنیا آمد. وی پس از طی تحصیلات مقدماتی در زادگاهش راهی دانشگاه مسکو شد اما در امتحان ورودی موفق نشد. با این حال تحصیلات خود را در مؤسسه تربیت معلم ادامه داد و به ریاضیات، فیزیک و شیمی علاقه فراوانی نشان داد. دیمیتری جوان ضعیف و بیماری بود و همیشه از بیماری ریه رنج می‌برد به طوری که در 21 سالگی امیدی به زنده ماندنش نبود. وی پس از چندی برای ادامه تحصیل به فرانسه و آلمان سفر کرد و در آن جا تحقیقات و مطالعاتی درباره نور به انجام رساند. مندلیف سپس به پترزبورگ بازگشت و با نگارش مقاله الکل با آب، موفق به اخذ درجه دکترای شیمی گردید. او در 1869م، بعد از چند سال کار و کوشش و گردآوری دانشتندی‌های شیمی، آماده تدوین جدول عناصر شد. تا آن تاریخ، نزدیک به 63 عنصر شیمیایی شناخته شده بود. مندلیف در جستجوی کشف راه حلی بود که بتواند به نحوی این عناصر را به یک‌دیگر ارتباط دهد. او 63 عنصر را به ترتیب افزایش وزن اتمی در جدول مرتب کرد که هیدروژن در اول و عنصر اورانیوم در آخر بود. مندلیف پی برد که با قرار دادن این عناصر در هفت گروه، بر حسب خواص فیزیکی و شیمیایی، نظم و ترتیب جالبی به وجود می‌آید، چرا که بعد از هر هفت عنصر، دوباره همان خواص تکرار می‌شود. این جدول می‌توانست تغییر حالت خواص شیمیایی عناصر را با در نظر گرفتن وضع آنها در جدول به آسانی پیش‌بینی کند. مندلیف در صدد بود که با استفاده از جدول تناوبی، وضع عناصر دیگری را که تا آن موقع کشف نشده بود در جدول تعیین کند. از این رو، وزن اتمی و خواص شیمیایی چند عنصر را که ناشناخته بود در جدول پیش‌بینی کرد و جای آنها را خالی گذاشت. جدول تناوبی مندلیف در ابتدا با استقبال مواجه نشد ولی با کشف عناصر دیگر، جاهای خالی پر شد و او به شهرتی جهانی دست یافت. در طی سال‌های بعد، تمامی آکادمی‌های کشورهای جهان غیر از مملکت خودش، او را به عضویت دعوت کردند؛ زیرا مندلیف مردی آزادی‌خواه و طرفدار جدی حقوق زن بود و به این علت مورد لطف آکادمی‌های داخلی طرفدار تزار روس قرار نگرفت. امروزه، جدول تناوبی عناصر کامل شده و عناصر با نظم خاصی به ترتیب عدد اتمی‌شان در خانه‌های جدول قرار گرفته‌اند. دیمیتری مندلیف سرانجام در دوم فوریه 1907م در 73 سالگی در اوج شهرت درگذشت.